

คำอธิบายบทบาทของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ในระบบนิเวศ (ecosystem)

- ❖ บทบาทของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) หรือ สสน. และหน่วยงานในระบบนิเวศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (Water Management Ecosystem)

จากเป้าหมายการมีอยู่ของ สสน. ในการเป็นคลังข้อมูล คลังความรู้สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มความมั่นคงในทรัพยากรน้ำทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ จังหวัด/ท้องถิ่น และชุมชน สู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถอธิบายบทบาทของ สสน. และหน่วยงานในระบบนิเวศการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญที่มีสัมพันธ์เชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน ดังนี้

1. การพัฒนาและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านทรัพยากรน้ำ : เป็นส่วนที่มีบทบาทเสมือนเป็นคลังสมอง (Think Tank) ของระบบนิเวศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยเป็นแหล่งของฐานข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานปฏิบัติสามารถดำเนินการจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล
2. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : เป็นส่วนที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในลักษณะเชิงพื้นที่ (Area Based) ครอบคลุมวงจักรทางอุทกวิทยา ตั้งแต่เริ่มเกิดน้ำฝนจนกระทั่งไหลลงสู่ทะเล ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของการมีและใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการวางแผนและตัดสินใจในสภาวะปกติและวิกฤต เพื่อให้ประเทศเกิดความมั่นคงด้านน้ำในทุกระดับภายใต้แนวนโยบายของรัฐและบทบาทภารกิจของแต่ละหน่วยงาน
3. การกำหนดนโยบายและสนับสนุนการดำเนินงาน : เป็นส่วนที่มีบทบาทในวิเคราะห์สถานะการดำเนินงานในภาพรวมเพื่อกำหนดแนวนโยบายและทิศทางการบริหารจัดการน้ำของประเทศ กำกับ ติดตามให้หน่วยงานปฏิบัติดำเนินงานตามนโยบายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างบูรณาการ รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานแก่หน่วยงานในระบบนิเวศ

1. การพัฒนาและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านทรัพยากรน้ำ

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องดำเนินการบนพื้นฐานของการมีข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีหลักการ โดย สสน. เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหลักในการพัฒนาและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ เริ่มจากภารกิจในการบูรณาการ ข้อมูลและให้บริการข้อมูลจากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ที่ สสน. ดำเนินการรวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการ และวิเคราะห์ข้อมูลน้ำและสภาพอากาศที่มีผลกระทบต่อน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาให้เป็น “ระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ (National Hydroinformatics Data Center : NHC)” ที่ปัจจุบันได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลจาก 52 หน่วยงานภาครัฐ (12 กระทรวง) รวมกว่า 400 รายการ สำหรับเป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อให้หน่วยงานใช้ประโยชน์ร่วมกันในการบูรณาการและพัฒนาต่อยอดการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ นอกจากการรวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สสน. ยังมีการวิจัยพัฒนาระบบตรวจวัดด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีสถานีโทรมาตรอัตโนมัติสำหรับตรวจวัดปริมาณน้ำฝนและระดับน้ำจากลำน้ำ ที่ให้ผลตรวจวัดที่มีความถูกต้องแม่นยำสูงจำนวนกว่า 950 สถานีทั่วประเทศ หรือคิดเป็น 1 ใน 3 ของจำนวนสถานีโทรมาตรทั้งหมดของประเทศ และเชื่อมโยงผลการตรวจวัดเข้าสู่ระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ เช่นเดียวกับข้อมูลตรวจวัดจากโทรมาตรของหน่วยงานสมาชิกคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ได้แก่ กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.) กรมชลประทาน (ชป.) และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อีกทั้ง สสน. ยังได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) ติดตั้งสถานีตรวจวัดทางทะเลแบบโทรมาตร “GOT001” แห่งแรกของประเทศไทย ที่มีการตรวจวัดข้อมูลทางทะเลที่หลากหลายและต่อเนื่องจำนวน 1 สถานี ที่บริเวณสถานีวิจัยประมงศรีราชา คณะประมง จังหวัดชลบุรี

สำหรับระบบสำรวจสภาพภูมิประเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนั้นมีหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สสน. ที่มีโครงข่ายสถานีอ้างอิง (GNSS CORS Network) จำนวน 5 สถานี และเทคโนโลยีระบบสำรวจสภาพภูมิประเทศที่บูรณาการผลการตรวจวัดทางบก น้ำ และอากาศเข้าด้วยกันในรูปแบบแผนที่สามมิติความละเอียดถูกต้องสูง สถาบันพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (สทอภ.) ที่มีข้อมูลเชิงพื้นที่จากการสำรวจด้วยดาวเทียม กรมแผนที่ทหาร (ผท.) และกรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.) ที่มีโครงข่ายหมุดหลักฐานทางราบ และระบบโครงข่ายสถานีรังวัดสัญญาณดาวเทียม GNSS อัตโนมัติ ที่เชื่อมโยงการใช้งานร่วมกันเพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและพัฒนาประเทศ

จากภารกิจในการบูรณาการข้อมูลและให้บริการข้อมูลจากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ สสน. ใช้ข้อมูลสารสนเทศจากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติร่วมกับองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการทรัพยากรน้ำที่พัฒนาและสั่งสมมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม นำมาสู่ระบบปฏิบัติการที่เชื่อมโยงแบบจำลองด้านทรัพยากรน้ำครบทั้งระบบตั้งแต่ “ฟ้าถึงทะเล” ตัวอย่างแบบจำลองสภาพอากาศเช่น แบบจำลองสภาพอากาศ WRF-ROMS แบบจำลองสภาพอากาศกึ่งภูมิภาค และรายฤดูกาล เป็นต้น ตัวอย่างแบบจำลองคาดการณ์สถานการณ์น้ำเช่น แบบจำลองน้ำท่าและระดับน้ำ แบบจำลองน้ำท่วมฉับพลัน แบบจำลองเพื่อติดตามพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง แบบจำลองคลื่นพายุซัดฝั่ง แบบจำลองคาดการณ์ระดับน้ำทะเลสึทึ่ แบบจำลองการรุกตัวของน้ำเค็ม เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีระบบปฏิบัติการเพื่อประเมินปริมาณน้ำฝนจากข้อมูลตรวจวัดด้วยเรดาร์และดาวเทียม ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการติดตามประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อวางแผนบริหารจัดการน้ำล่วงหน้า ทั้งนี้ในส่วนของระบบคาดการณ์ฝนนั้น สสน. ได้พัฒนาระบบแสดงแผนที่ฝนคาดการณ์ (One Map) โดยบูรณาการการคาดการณ์ฝนจาก สสน. และกรมอุตุนิยมวิทยา เพื่อให้ได้ผลคาดการณ์ที่มีความถูกต้องน่าเชื่อถือสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนของระบบคาดการณ์สถานการณ์น้ำนอกจาก สสน. แล้ว มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ได้แก่ กรมชลประทาน (ชล.) ดำเนินการคาดการณ์น้ำในลำน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) ดำเนินการคาดการณ์น้ำท่วมฉับพลัน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ดำเนินการคาดการณ์ปริมาณน้ำไหลลงเขื่อน โดยได้บูรณาการผลการวิเคราะห์คาดการณ์ผ่านกลไกการทำงานร่วมกัน ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านต่างๆ ทั้งส่วนกลาง และในระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนด้านข้อมูลสารสนเทศ และงานด้านวิชาการ การร่วมวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์น้ำกับกองอำนวยการน้ำแห่งชาติของ สทนช. และการร่วมปฏิบัติการภายใต้ศูนย์บริหารจัดการน้ำส่วนหน้าในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย กับ สทนช. และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) เป็นต้น เพื่อให้มาซึ่งนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นเอกภาพจากการบูรณาการผลวิเคราะห์คาดการณ์และความเชี่ยวชาญของหน่วยงานระดับประเทศ

การบูรณาการข้อมูลและให้บริการข้อมูลจากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านทรัพยากรน้ำ นำมาสู่การถ่ายทอดและประยุกต์ใช้งานข้อมูลและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในสภาวะปกติและวิกฤตในทุกระดับตั้งแต่ระดับ “Macro” จนถึง “Micro” หรือตั้งแต่ระดับประเทศ จังหวัด/ท้องถิ่น จนถึงระดับชุมชนและประชาชน ผ่านแพลตฟอร์มสำคัญได้แก่ ศูนย์ข้อมูลน้ำระดับจังหวัด 32 แห่งทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2566) เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลน้ำระดับจังหวัด 76 จังหวัด (<http://pwrc.thaiwater.net>) เว็บไซต์ www.thaiwater.net และแอปพลิเคชัน ThaiWater ที่เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศจากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติสู่การประยุกต์ใช้งานครอบคลุมทุกระดับ รวมถึงการสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศ และร่วมวิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์ในคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง จังหวัด และศูนย์บริหารจัดการน้ำส่วนหน้าในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับชุมชนให้สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ได้ด้วยตนเอง ยกกระดับสู่การเป็นชุมชนต้นแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมพร้อมขยายผลสู่พื้นที่อื่นต่อไป โดยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ และโจทย์ความต้องการที่เกิดจากการประยุกต์ใช้งานข้อมูลและสารสนเทศในทุกระดับ ได้นำกลับมาสู่วงจรรองรับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ของ สสน. อย่างต่อเนื่อง ทั้งในการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ตอบสนองโจทย์ความต้องการที่ท้าทาย การวิจัยพัฒนา/ปรับปรุงประสิทธิภาพระบบตรวจวัดและระบบสำรวจ รวมทั้งต่อยอดสู่การพัฒนามาตรฐานข้อมูลน้ำของประเทศไทย และแพลตฟอร์ม ThaiWater ที่จะเพิ่มสมรรถนะของคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติให้มีความทันสมัย รองรับมาตรฐานข้อมูลน้ำ สามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และใช้งานข้อมูลร่วมกันโดยมีขีดจำกัดน้อยที่สุดภายใต้หลักธรรมาภิบาลข้อมูลต่อไป

พิเศษ

2. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตลอดวัฏจักรตั้งแต่ต้นน้ำ ป่าต้นน้ำ แหล่งน้ำ/ลำน้ำ การจัดการน้ำชุมชน การใช้น้ำ การจัดการน้ำเสีย จนถึง ทะเลและชายฝั่ง ดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติเป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจและวางแผนบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับความมั่นคงน้ำของประเทศ โดยมีหน่วยงานปฏิบัติที่มีบทบาทภารกิจเกี่ยวข้องดังนี้

การปฏิบัติการฝนหลวง : ดำเนินงานโดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ฝล.) ในการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ โดยการตัดแปรสภาพอากาศ เพื่อให้พื้นที่เกษตรที่ประสบภัยแล้งและภัยพิบัติได้รับการช่วยเหลือ

การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำที่ป่าต้นน้ำ : ดำเนินการโดยกรมป่าไม้ (ปม.) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าในพื้นที่ต้นน้ำ ให้คงสภาพสมบูรณ์ของระบบนิเวศ และป้องกันการเกิดไฟป่า

การป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน : ดำเนินงานโดยกรมทรัพยากรธรณี (ทร.) และกรมพัฒนาที่ดิน (พด.) ในการป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินบริเวณที่มีความลาดชันและเป็นที่ยอด (uplands)

การบริหารจัดการลุ่มน้ำ : ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ภายใต้กลไกการทำงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำ 22 ชุด ที่มาจากผู้แทนของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง องค์กรผู้ใช้น้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการพิจารณาปริมาณการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำ และจัดลำดับความสำคัญในการใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำและควบคุมการใช้น้ำให้เป็นไปตามกรอบ หลักเกณฑ์ และแนวทางที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) กำหนด รวมทั้งเสนอแผนการใช้ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การป้องกันแก้ไขภาวะแล้ง น้ำท่วม ในเขตลุ่มน้ำ การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำให้ กนช. พิจารณา

การบริหารน้ำในเขตชลประทาน : ดำเนินการโดยกรมชลประทาน (ชป.) ในการจัดหาน้ำเพื่อกักเก็บ ควบคุม ส่ง ระบาย หรือแบ่งน้ำเพื่อการเกษตร การพลังงาน การสาธารณสุขโรคหรือการอุตสาหกรรม รวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับการคมนาคมทางน้ำในเขตชลประทาน

การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและเฝ้าระวังมลพิษทางน้ำ : ดำเนินการโดยกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ รวมถึงติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและเฝ้าระวังมลพิษทางน้ำทั้งจากชุมชน เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

การบำรุงรักษาทางน้ำ : ดำเนินการโดยกรมเจ้าท่า (จท.) ในการพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำและพาณิชย์ให้มีการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งอื่น ๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ท่าเรือ อู่เรือ กองเรือไทยและกิจการเกี่ยวเนื่อง

การเตือนภัย การบริหารจัดการภัย และการเผชิญเหตุ : ดำเนินการโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ที่ประสานการปฏิบัติร่วมกับ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (สทช.) และกระทรวงกลาโหม ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้ง โดยการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย น้ำท่วม และเสี่ยง ชาติแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และแจ้งเตือนภัยประชาชน วางแผนการบริหารจัดการสถานการณ์และแผนเผชิญเหตุ ในส่วน การป้องกันและลดผลกระทบดำเนินการโดยศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับจังหวัด โดยจัดทำล้งผลและเครื่องจักรกล สาธารณภัยเพื่อปฏิบัติการ เช่น กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ เปิดทางน้ำ ผันน้ำ ขุดลอกแหล่งน้ำ จัดเตรียมรถบรรทุกน้ำสำหรับพื้นที่ประสบภัยแล้ง เป็นต้น

การป้องกันน้ำท่วมและการระบายน้ำ : ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.) ดำเนินการออกแบบและก่อสร้างระบบป้องกันในพื้นที่ชุมชน กรมชลประทาน (ชล.) และสำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร (กทม.) บริหารจัดการประตูระบายน้ำและระบบชลประทาน การขุดลอกคูคลอง และสถานีสูบน้ำ เพื่อเร่งระบายน้ำที่ออกสู่คลอง แม่น้ำ ทุ่งรับน้ำ และออกสู่ทะเล

การจัดการน้ำระดับท้องถิ่น/ชุมชน/นอกเขตชลประทาน : ดำเนินการโดย สสน. ที่ประสานการปฏิบัติร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทช.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กรมพัฒนาที่ดิน (พด.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (อพพ.) ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ "การบริหารจัดการน้ำชุมชน ระดับท้องถิ่น สู่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" และ "โครงการ สร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน" โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเชิงพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องที่ ท้องถิ่น ชุมชนและประชาชน รวมถึงเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรในระดับท้องที่ ท้องถิ่น ภาค และระดับประเทศ นอกจากนี้ยังมีมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริที่ดำเนินการในระดับท้องถิ่น ชุมชนด้วย

การผลิต จัดส่ง จำหน่ายน้ำประปา : ดำเนินการโดยการประปานครหลวง (กปน.) และการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ในการจัดหาแหล่งน้ำดิบ ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ และขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาเพื่อให้ประชาชนมีน้ำประปาใช้ อย่างทั่วถึง

การจัดการแหล่งน้ำบาดาล : ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) ในการสำรวจประเมินศักยภาพ ดำเนินการและสนับสนุนการเจาะและพัฒนา น้ำ บาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การบำบัดน้ำเสีย : ดำเนินการโดยองค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.) ในการออกแบบ ก่อสร้าง และบริหารจัดการระบบรวบรวมน้ำเสียชุมชนทั่วประเทศ รวมทั้ง ปรับปรุง พื้นฟูและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนทั่วประเทศ เพื่อบริหารจัดการน้ำเสียชุมชนให้ได้มาตรฐาน

11/11/2564

การบำรุงรักษาทรัพยากรทางทะเลและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง : ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) กรมประมง (กปม.) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) ในการอนุรักษ์ พื้นฟู จัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง เพื่อประโยชน์ในการสงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง การรักษาสมดุลของระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการทรัพยากรประมงและผลิตสัตว์น้ำ รวมถึงการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

3. การกำหนดนโยบายและสนับสนุนการดำเนินงาน

เป็นส่วนที่มีบทบาทในการกำหนดแผนและนโยบาย กำกับ ติดตามให้หน่วยงานปฏิบัติดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันอย่างบูรณาการ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานเพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายตามแผนที่กำหนด โดยมีหน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจเกี่ยวข้องดังนี้

การกำหนดนโยบาย/กำกับการดำเนินงาน : มีหน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดทำแผน และกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) จัดทำแผน และกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จัดทำแผน และกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จัดทำแผน และกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต) กำหนดนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ รวมถึงสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ที่จัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และมีบทบาทส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐในการยกระดับการดำเนินงานและการให้บริการที่เป็นดิจิทัล เพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและภาคธุรกิจ

การสนับสนุนการดำเนินงาน : มีหน่วยงานหลักสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ด้านการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นต้น ด้านการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับน้ำสู่ระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติโดยหน่วยงานภาคีเครือข่ายสมาชิกคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ 52 หน่วยงาน ด้านงบประมาณโดยสำนักงบประมาณ (สงป.) ด้านองค์ความรู้และเทคโนโลยีโดยสถาบันการศึกษา และด้านความร่วมมือและสนับสนุนการทำงาน เช่น สภาเกษตรกรแห่งชาติ (สกช.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ภาคเอกชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร สื่อสารมวลชน เป็นต้น